

Eduskunnan talousvaliokunta

tav@eduskunta.fi

Päiväys/Datum

28.04.2026

Dnro/Dnr

TRAFICOM/202580/03.03.01/2026

Viite/Referens

kutsunne 10.4.2026

Liikenne- ja viestintäviraston asiantuntijalausunto: HE 41/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle tuotesektorilainsäädännön uudistamiseksi

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirastolta asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle tuotesektorilainsäädännön uudistamiseksi (HE 41/2026 vp).

Liikenne- ja viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Yleistä

Hallituksen esityksen taustalla on EU:n sisämarkkinoiden häiriönsietokykyä ja hätätilaa koskeva säädöspaketti, joka sisältää asetuksen (EU) 2024/2747, asetuksen (EU) 2024/2748 sekä direktiivin (EU) 2024/2749.

Radiolaitteita koskee Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/53/EU (jäljempänä radiolaitedirektiivi), joka on Suomessa saatettu voimaan muun muassa lailla sähköisen viestinnän palveluista (917/2014). Kuljetettavia painelaitteita koskee Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/35/EU (jäljempänä TPED), joka on Suomessa saatettu voimaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetulla lailla (541/2023). Täytäntöön pantava lainsäädäntö liittyy sekä radiolaitedirektiiviin että TPED-direktiiviin.

Radiolaitedirektiivin osalta markkinavalvonnan toimivalta jakautuu Suomessa Liikenne- ja viestintävirastolle, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ja Säteilyturvakeskukselle. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto nimeää ja valvoo ilmoitettuja laitoksia radiolaitedirektiivin osalta.

Liikenne- ja viestintävirasto toteaa, ettei se toimi painelaitteiden markkinavalvontaviranomaisena. TPED:n markkinavalvonta määräytyy sovellettavan EU- ja kansallisen lainsäädännön sekä laitteen käyttötarkoituksen perusteella ja kuuluu pääosin Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle sekä radioaktiivisia aineita koskevien säiliöiden ja pakkausten osalta Säteilyturvakeskukselle. Liikenne- ja viestintäviraston tehtävät rajoittuvat ilmoitettujen laitosten nimeämiseen ja valvontaan sekä alusten painelaitteiden käyttöön ja meriturvallisuuteen liittyviin kysymyksiin, eivätkä ne kata painelaitteiden markkinoille saattamisen tai vaatimustenmukaisuuden markkinavalvontaa.

Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa ehdotusta säätää uusi useilla tuotesektoreilla sovellettava laki. Liikenne- ja viestintäviraston näkemyksen mukaan hätä- ja

poikkeustilanteessa toimivallanjaon on tarkoituksenmukaista olla vastaava kuin normaalioloissa. Virasto näkee erittäin hyvänä sen, että lausuntokierroksen perusteella esityksessä on huomioitu myös toimivallan jakautuminen eri viranomaisille. Virasto kiinnittää kuitenkin huomiota vielä alla mainittuihin kohtiin radiolaitedirektiivin kannalta.

Toimivaltainen viranomainen

Virasto pitää 5 §:n perusteluissa kuvattua toimivallanjakoa tarkoituksenmukaisena ja nykyistä viranomaisrakennetta sekä viranomaisten erityisosaamista vastaavana. Perustelujen perusteella poikkeusluvan arvioinnin on tarkoitus jakautua viranomaisille niiden toimivaltaan kuuluvien vaatimusten osalta.

Virasto kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että 5 §:n sanamuoto saattaa olla tulkittavissa siten, että toimivalta jakautuisi eri viranomaisille vain silloin, kun olennaiset vaatimukset perustuvat eri säädöksiin. Pykälän tulkinnassa voi tulla haasteeksi se, että esimerkiksi radiolaitedirektiivi on yksi säädös, jonka osalta toimivalta jakautuu useammalle viranomaiselle. Oikeusvarmuuden ja sääntelyn johdonmukaisen soveltamisen varmistamiseksi virasto ehdottaa, että 5 §:n sanamuoto tarkastetaan ja sitä täsmennetään tarvittaessa vielä niin, että se selkeästi kattaa myös tilanteet, joissa kyseessä on toimivallan jakautuminen yhden säädöksen osalta.

Lisäksi virasto toteaa, että 5 §:n perusteluissa viitataan pykälän 3 momenttiin, vaikka lakiehdotuksessa vastaava säännös sisältyy 2 momenttiin, ja momenttiviittaus tulisi tältä osin tarkistaa.

Asiantuntijan käyttäminen

Asiantuntijan käyttöä koskevassa 7 §:n 1 momentissa on määritelty, että asiantuntijaa voidaan käyttää tavaran turvallisuuden kannalta merkityksellisen seikan selvittämisessä. Liikenne- ja viestintävirasto ehdottaa, että asiantuntijan käyttäminen mahdollistettaisiin myös muiden asiaankuuluvien olennaisten vaatimusten osalta, eikä sitä olisi rajattu vain turvallisuuteen, ellei rajaukseen ole erityistä syytä.

Direktiivin (EU) 2024/2749 9 artiklalla muutetaan radiolaitedirektiiviä. Uuden 43 c artiklan 1 kohdan mukaan poikkeusluvan myöntämisen edellytyksenä on, että radiolaitteen osalta on osoitettu kaikkien 3 artiklassa säädettyjen asiaankuuluvien olennaisten vaatimusten täyttyminen. Radiolaitedirektiivin 3 artikla kattaa turvallisuusvaatimusten ohella myös esimerkiksi radiotaajuuksien käyttöä koskevat tekniset vaatimukset sekä eräitä radiolaitteita koskevat tietoturva-vaatimukset.

Poikkeusluvan sisältö ja voimassaolo

Poikkeusluvan sisältöä ja voimassaoloa koskevan 8 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan poikkeusluvassa on oltava kuvaus menettelyistä, joilla tavaraa koskevien olennaisten terveys- ja turvallisuusvaatimusten täyttyminen on osoitettu.

Direktiivin (EU) 2024/2749 9 artiklalla radiolaitedirektiiviin lisätyn uuden 43 c artiklan 6 kohdan a alakohdan mukaan poikkeusluvassa on kuitenkin oltava kuvaus menettelyistä, joilla radiolaitedirektiivin 3 artiklassa säädettyjen asiaankuuluvien olennaisten vaatimusten noudattaminen on osoitettu.

Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että jotta kansallinen lainsäädäntö olisi linjassa radiolaitedirektiiviin tehtyjen muutosten kanssa, 8 §:n 1 momentin 2 kohta olisi radiolaitedirektiivin osalta hyvä tarkistaa. Ehdotetussa 8 §:n 1 momentin 2 kohdassa viitataan nyt terveys- ja turvallisuusvaatimuksiin, mutta radiolaitedirektiivin muutos viittaa sen 3 artiklassa säädettyihin asiaankuuluviin olennaisiin vaatimuksiin.

Asp Emil
Ylijohtaja

Kuokkanen Milla
Erityisasiantuntija

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 28.4.2026. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.